

AZ

ALSÓZEMPLÉNI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1901. ÉV AUGUSZTUS 27-ÉN

SÁROSPATAKON TARTOTT

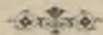
ŐSZI RENDES KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:

HÉZSER EMIL

tállyai lelkész, egyházmegyei papi főjegyző.

1901.

SIMON JÓZSEF KÖNYVNYOMDÁJA SZERENCSEN.

Az alsózempléni ev. ref. egyházmegye 1901. augusztus hó
27. napján Sárospatakon tartott őszi közgyűlésének

JEGYZŐKÖNYVE.

*Az alsó-zempléni ev. ref. egyházmegye 1901. augusztus hó
27. napján Sárospatakon Keresztury József esperes és Meczner
Béla gondnok elnökelete alatt tartotta meg őszi közgyűlését.*

J e l e n v o l t a k :

Tóth Lajos, Gecsey Péter, Bálint Dezső, Páricsy József egyházi, Szinyey Gerzson, Meczner András, Kóczán Miklós, Debreczeni Bertalan világi tanácsbírók. Hézsér Emil egyházi fő. Ölbey János, Zitás Bertalan egyházi aljegyzők. Dr. Kovács Gábor világi aljegyző. — Beszterczey Béla, Erdélyi József, Farkas Lajos, Gecse Lajos, Hazay Béla, Horváth János, Hubay József, Igaz József, Kenyeressy Árpád, Kertész István, Köröskényi István, Kun Miklós, Órás Kálmán, Pálóczy József, Sarkadi Antal, Szántay István, Szöllösy József, Zitás István rendes lelkészek. — Beregszászy István segéd tanfelügyelő, Radácsy György, Dr. Tüdös István, Dr. Szántó Gyula. Buza János főiskolai tanárok, Czinke István egyh. ker. jegyző, Bartha László s. lelkész. — Csécsi N. Pál nyugalmazott, Gérecz Károly e. megyei tanító képviselő, Filep Endre, Palságh Géza, Nagy Kálmán, Kovács Ferencz tanítók. Budai István, Varga Ferencz harkányi, Szabó István s. kesznyéteni, Dobos István semjéni egyházi képviselők, Biró Pál hírlapíró.

1. Keresztury József esperes, buzgó imádságban kérte Istennek kegyelmét és áldását közgyűlésünk tanácskozásaira, ev. reformált egyházunk ügyeinek böles elintézésére.

2. Utánna Meczner Béla gondnok a mai politikai viszo-

nyok közt protestáns egyházunk helyzetét a következő tartalmas beszéddel jellemezve, a közgyűlést megnyitották nyilvánította.

Nagytiszeletű egyházmegyei közgyűlés!

Tavaszi egyházmegyei közgyűlésünkön kinos betegségem miatt nem jelenhettem meg, távol lévén boldog családi tűzhelelyemtől is, a budapesti vereskereszt kórházban legnagyobb fájdalomaim közepette kaptam az egyházmegyei gyűlés táviratát, melyben részvételük kifejezése mellett javulást és teljes egészséget kértek a gondviselőtől. Hogy szíves megemlékezésök, szívből fakadt részvételük minő örömmel töltötték el szívemet, azt itt elmondani képes nem vagyok. A szeretetnek és rokonszenvőknek meleg hangja, mely az egész táviraton előmlött az én szívem hujait a legkellemesebben érintette s azon elhatározást érlette meg bennem, hogy egészségem helyreálltával szeretetőknek és rokonszenvőknek kinyilvánítását: egyházmegyénk javára törekvő szeretetem, munkálkodásom, tevékenységem megkészszeresésével igyekszem meghálálni. Fogadja itt e helyen az egyházmegye közönsége szíves jóindulatáért és rokonszenvéért szívből jövő köszönetemet; szeretetnek és összetartásnak láncza kössön egybe mindnyájunkat ezután is!

Nagytiszeletű egyházmegyei közgyűlés! Miután tavaszi egyházmegyei közgyűlésünkön nem jelenhettem meg s ez alkalommal a szokottnál is hosszadalmasabban óhajtók beszélni, tisztelettel kérem, legyenek szívesek nyugodtan és türelemmel meghallgatni.

Az egyházak közötti felebaráti szeretet egyetértés és bizalom ezen évben is csak rosszabbodott. Míg a protestáns egyházak a klerikalizmus fejlődését aggódva nézik, addig annak egyes tulzó apostolai a római katolikus egyházat az áldozat színében tüntetik fel, mintha az, az állam közegei által háttérbe szorítatnék. A néppárti képviselők részéről napról-napra felszínre kerülnek oly panaszok, melyekkel egyházuk mellőzését hangoztatják s ugyanakkor felekezetök érdekét minden egyes kérdésben, mely voltaképen az egyházra egyáltalán nem is tartozik, előtérbe tolják.

Miután egyik gondolat a másikat nyomon szokta követni s egyik tény a másiknak kiegészítője szokott lenni, a sok kesergés, feljajdulás oly következményeket szült, melyek a haza összes lakosait nagyon kínosan érintették. Lehet, hogy az én ítéletem csalódáson alapul, de nekem erős meggyőződéseim, hogy annak a sok keserűségnek, azoknak az erős kifakadásoknak, melyeket a néppárti képviselők az országgyűlésen hangoztattak a róm. kath. egyház képzelt sérelmei felett, mintegy eredménykép állott elő az a büntetés, mely a budapesti egyetemen pár hóval ezelőtt lejátszódott. Az egyetemi róm. kath. ifjuság napról-napra hallva ezen feljajdulásokat, a r. kath. egyház symbolumának a keresztnek az egyetem falaira való feltűzése által remélte a vélt sérelmeket legalább részben orvosolni.

Biráljuk el az egyetemi ifjuságnak ezen erőszakos tényét tárgyilagosan, minden elfogultság nélkül. Minden egyháznak meg van a maga joga, hogy saját épületein egyháza jelvényeit kitűzheti. De egyházi jelvényeket állami épületekre illeszteni törvény ellenes és meg nem engedhető már csak azon indokból sem, mert ez a többi vallás-felekezetekre sérelmet képez. A budapesti egyetem állami épület az ország vagyona. Ezt az összes magyarországi adófizetők fillérei tartják fel. Ott csakis egy jelvényt szabad használni: Magyarország czimerét. Ha a budapesti egyetemen a r. kath. egyház jelvényének a keresztnek kifüggesztését az állam megengedte volna, vajon nem-e azon consequentiát lehetne-e abból levonni, hogy a keresztet az összes állami és középületek joggal használják? mintegy fennem hirdetve a magyar haza r. kath. jellegét.

De nem foglalkozom többé e tárggyal. A magyar kormány rögtön intézkedett ez ügyben s a keresztnek az egyetem falairól való levétele által elejét vette egy messze kiható s az ország békéjére nagy veszedelemmel járó mozgalomnak. Szóval meg tette azt, a mit a jog, törvény és igazság parancsol.

Nézzünk szét más területen! Mindenki tapasztalhatta azt, hogy az egyházpolitikai törvények életbe léptetése óta, a tulbuzgó katolikusok ezeket a törvényeket egyházuk szempontjából minő sötét színben bírálják el. Az országgyűlésen a nép-

párt a róm. kath. egyház érdekében az egyházpolitikai törvények revízióját tűzte ki célul s ezzel összefüggőleg azonban, fájdalom, a protestáns vallás-felekezetek fejlődését, egészséges működését igyekszik megbénítani. Erre mintegy válaszképen a múlt évben az országban azon hír terjedt el, hogy a protestáns vallás-felekezetek szerepvivői a r. kath. jellegű néppárt példájára, hasonló párt szervezésén fáradoznak. Mult évi tavaszi egyházmegyei közgyűlésünkön e kérdéssel már tüzetesebben foglalkoztam s bizonyára többen vissza fognak emlékezni beszédem ama részére, midőn nyíltan és világosan kimondottam, hogy ily pártnak szervezése a protestáns szellemmel teljesen ellenkezik, végeredményében semmi praktikus haszonnal nem járna, sőt egyházunknak csak ártalmára lehetne.

Hála a gondviselésnek ez a mozgalom egyáltalában nem is mutatkozott s a mai napon legtöbben abban a véleményben vannak, hogy ezen hirt a protestánsok ellenségei terjesztették azon célból, hogy a protestánsok békés türelmét harcziás hangulattá változtassák át. Most ezen kérdés habár szelidített kiadásban, ismét előtérbe lépett.

A politikai lapok hasábjain ugyanis több ízben olvashattuk, hogy az ország egyes vidékén a protestánsok egyházi érdekeink istápolása céljából bizonyos mozgalmat indítottak meg. Ezen mozgalom abban öszpontosult, hogy a jövő képviselő választáson a protestánsok csak oly képviselőket pártfogolnának, kik a protestáns érdekeknek harcziosaivá szegődhetnének. Programjukat a napi lapokban több pontba foglalva olvastuk. Megvallom őszintén, ma sem vagyok tisztában, mely vidéken és mily számban vannak azon protestánsok, kik ezen mozgalmat kezdeményezték? mert már hetek óta hallgat róluk a krónika s valószínű, hogy ez a mozgalom is teljesen el fog aludni. De ha tényleg a protestánsok ily módon akarják érdekeinket megvédelmezni, akkor állithatom egész határozottan, nagyon helytelen és kicsinyes eljárást kíséreltek meg.

Megmondom, hogy miért? A protestánstizmus hazánkban keletkezése óta, hitbuzgóságunk, tevékenységünk, áldozatkészségünk és összetartásunk által tartotta és tartja fel magát szá-

zadokon keresztül. Anyagi bajainkat és szegénységünket a protestánsok áldozatkészsége és tevékenysége minden időben orvosolta; ez oly bizonyított tény, melyet mindenkinek tisztelettel kell elismerni. Összetartásunk tevékenységeink, anyagi áldozataink és diadalmas csatáink, melyeket a múltban a létértvaló küzdelem végett sikerrel vívtunk meg, mindazt bizonyítják, hogy a protestánsok az erőt, a támaszt más segítségéből nem merítették. Mi mindig csak öserönkben biztunk jelszavunk ma is ez: „Segíts magadon, az Isten is megsegít“. A mi egyházunk megalakulása óta, az egyenlőség, a testvériség és az egymás iránti szeretet alapelvein nyugszik. Saját egyházunk felemelését a többi egyházak kárával, mellőzésével szilárdítani soha sem akartuk, mert nem tartottuk volna igazságosnak s a protestáns-tizmus eszméivel összeegyeztethetőnek, ha a többi egyházak felett a legkisebb előnyben is részesült volna.

A protestánsok fő jellemvonása: magyar haza iránti szeretet, ragaszkodás és törvényei iránti tisztelet. Legnagyobb bizonyítékul felhozhatom néhány évvel ezelőtt a protestánsok viselkedését az egyházpolitikai törvényekkel szemben. A protestánsok fájó szívvel látták, hogy az egyházpolitikai törvényjavaslatok törvénynyé emeltetése valószínűleg az igazság és méltányosság alapját 1868. 53. törvényezikk eltörlését fogja maga után vonni. S mindennek daczára nem állottuk utját ezen törvénynek azon egyetlen indokból, hogy ezen törvény életbeléptetése a magyar haza erejét megszilárdítja s a nemzet tekintélyét emelni fogja.

Ismerve egyházunknak ezen alapelveit s megemlékezve a múltnak dicső nagy tetteiről: ma kellene-e nekünk egyházunk védekezése miatt kicsinyes dologhoz folyamodni? Igaz, szemben a klerikalizmus terjedésével nagyon elővigyázóknak kell lennünk, de ennek megakadályozását nem az erőszak, hanem az igazság fegyverével kell eszközölnünk.

De nézzük a dolog praktikus oldalát. Vajjon az ily erőszakos retorsiokkal minő eredményt érhetnénk el? A néppárt, mely mai napon a protestáns-tizmusra nézve legveszedelmesebbnek látszik, a kath. intelligentiának egy csekély kis töredékét képezi s habár vannak többen, kik e párttal rokonszenveznek,

mai napon rokonszenzőket magokba zárják s a néppárti mozgalmaktól teljesen távol maradnak. A liberális katolikusok pedig ezzel szemben nyíltan állást foglalnak s a pártnak vallásos türelmetlenségét határozottan elítélik. Ha mi protestánsok hasonló fegyvereket akarnánk egyházunk érdekében alkalmazni, a kath. néppárti képviselők példája szerint az országházba, bevinnők az egyházi vitákat s ez még jobban meggyengítené egyházunkat. Mert elsőbben is a liberális katolikusok, kiknek mai napon bizalmukat bírjuk, egyházunknak hátat fordítanak, azon r. katolikusokat pedig, ki a néppárti mozgalmakkal rokonszenveznek, de a kiket ez ideig is a protestánsok higgadt türelmes viselkedése tartott vissza a néppárthoz való csatlakozástól, a protestánsok által retorsióképen alkalmazott eljárás egyenesen a néppárt karjaiba kergetné.

És vajon lehetséges-e a protestantizmust elnyomni vagy csak meggyengíteni is. A történelem lapjai bizonyítják, hogy a magyar nemzet létkérdése a protestantizmus megalapítása óta, azzal elválaszthatatlanul össze van kapcsolva. Eltekintve azon szolgálatoktól, melyeket a protestantizmus a magyar haza érdekében eleitől fogva teljesített, nézzük csak a jelent. a református egyház hazánkban teljesen magyar elemekből áll, amint azt elnevezése is mutatja (magyar kálvinista egyház). Az ország védbástyája gyanánt tekintetett rég időktől fogva, szemben a nemzetiségi izgatásokkal. Nézzük testvérünket az ágostai egyházat. A panszlávizmus terjedésével szemben nem egy nagy, egy nemes missziót teljesítenek-e? miként az eredmény is bizonyítja, kellő sikerrel igyekeznek azt megoldani. S vajon Erdély minő képet nyújtana ma, ha a magyar kálvinista egyház érc-sziklaként nem állana a nemzetiségi mozgalmak elé? Nem, Nagyt. egyházmegyei közgyűlés a protestantizmust hazánkban meggyengíteni nem lehet, mert ennek elnyomása, meggyengítése egyenlő volna a gyilkossággal s olybá tünnék fel, mintha valaki a nemzet életerét, melyből a magyar haza erejét és egészséges fejlődését, hatalmát és nagyságát merítette, akarná keresztül metszeni.

Mindezen elmondottak daczára legyenek t. uraim meg-

gyöződve a felől, hogy ha a viszonyok máskép alakulnának s a klerikalismus terjedése veszedelmesebb alakot ölteni, egyházunk veszedelmét bizonyára nem fogjuk összetett kezekkel nézni. Jelenleg minden intézkedésünk ebben összpontosuljon, a legnagyobb ellenőrzés egyházunk, a legnagyobb lelki gondozás híveinkkel szemben. E nézetem mellett engedjék meg nekem, különösen egyházmegyém lelkészei, hogy még egy őszinte szót intézzek e helyről hozzájuk. Ámbár készen vagyok arra, hogy beszédemnek ezen része egyesek előtt visszatetsző lesz, de azt is hiszem, hogy ha higgadtan fogják szavaim mérlegelni, azoknak igazságát nagy általánosságban el fogják ismerni.

Azzal már tisztában vagyunk, hogy az 1868. évi 53. törvényczikk eltörlése óta a vegyes házasságok minő szomorú statisztikai adatokat tárnak szeméink elé, azonban nyíltan és őszintén kimondom, úgy a magam, mint a többek véleményeként is, hogy ezen veszteségeknek jó részben a protestáns lelkészek, tisztviselők is okozói. Napról-napra több oldalról hallani azon panaszt, hogy a mi lelkészeink nem fordítanak annyi fáradságot híveik lelki gondozására, mint a mennyit a mai viszonyok megkívánnának. Elismerem, hogy hivatalos functiojukat egyházi törvényeink értelmében pontosan végezik, de azon nemes missiót, mely mai napon reájuk hárul, nagyon sokan — tisztelet a kivételnek — teljesen figyelmen kívül hagyják. Nagyon sokszor hallottam — kimondom nyíltan még e teremben is — midőn lelkészi szolgálatokról volt szó, az illető lelkész ridegen a díjlevélre hivatkozott. Elismerem Nagytiszteletű Egyházmegyei közgyűlés, azt is, hogy a multban a családfenntartás, a létért való küzdelem, sőt több helyen a nyomor miatt is voltak elesigázva sokan, hogy lelkészi hivatásoknak nemesebb, magasztosabb teendőit teljesíteni nem voltak képesek. Ma, midőn az állami segélyezés által, ha nem is kényelmes helyzet lett előállítva, de legalább a megélhetés biztosítva lett, mai napon minden egyes lelkészünknek szent kötelessége hivatása magaslatára emelkedni s az ellenőrzést, a hívek lelki gondozását a legnagyobb lelkiismereti pontossággal végrehajjani: a ki ezt nem teszi, ezen szép elnevezést „magyar kálvinista pap“ méltatlanul

fogja viselni. Én abban a meggyőződésben vagyok, hogy az alsőzempléni egyházmegye lelkészei ezen szavainnak értékét, nemes intencziómnak őszinteségét átérzik, annyival inkább nem fogják szavaimat sértésnek venni, mert mai napon még nem vád, csak figyelmeztetés rejlik szavaimban. Azt szeretném, ha ezen szavaimat, melyben sok s egyházát hően szerető protestáns ember véleménye szólal meg. — az összes magyar kálvinista lelkészek meghallanák és sziveikbe vésnék.

Nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés! Mielőtt egyházmegyei gyűlésünket megnyitnám, még egy fájdalmas nagy veszteségről kell megemlékeznem, mely nem csak a magyar ref. egyházat, de a magyar hazát is legnagyobb mértékben sújtotta.

Oly kevesen vagyunk mi protestánsok, hogy minden egyes tevékeny, egyházunkat hiven szerető férfinak az elhunytja a lehető legfájdalmasabban érint. Hát ha még egyházunk vezérét, kimagasló alakját, ki a nagyok közt is legnagyobb volt, veszítjük el, miként viseljük el e veszteség nagyságát, honnan mértsünk enyhítő irt vérző sebünkre? Ilyen nagy veszteség érte egyházunkat Szilágyi Dezső halálával. Puritán becsületessége, nagyratörő lelke, szilárd jelleme, mely akadályokat nem ismert és nem türt maga előtt, munkás tevékenysége, mely ugy a magyar hazának, mint a magyar protestantizmusnak hosszú éveken keresztül a legnagyobb szolgálatokat tette, kipótolhatatlan s betöltetlen irt hagyott maga után.

Mielőtt fájdalmunkat jegyzőkönyvbe foglalnánk, engedjék meg, hogy én, ki Szilágyi Dezsőt személyesen ismertem, kinek nagy tehetségét a legőszintébb tisztelettel és rokonszenvvel kísérttem, itt az egyházmegye színe előtt kifejezést adjak hazánk és egyházunk vesztesége felett érzett nagy fájdalmunknak. Szilágyi Dezső emlékét vessük sziveinkbe s örökítsük meg az által, hogy vállvetve, összetett erővel minden tehetségünket hazánk, egyházunknak áldozva igyekezzünk e nagy veszteséget ez által — ha ugyan lehetséges — legalább részben enyhíteni. Ez lesz az ő nagy nevének legméltóbb megörökítése.

Most Nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés szívesen üdvözlöm a közgyűlés jelenlevő tagjait s midőn arra kérem a mennyei

gondviselőt, hogy az egyetértés, egymás iránti bizalom és szeretet vezessen minket mai napon át is tanácskozásainkban, a gyűlést ezennel megnyitottnak jelentem ki.

3. Az egyházak képviselői megbízó leveleiket bemutatván Azoknak alapján igazolva lettek.

1. Elnöklő gondnok a mély megindulás hangján emlékezett meg ama kipótollhatatlan veszteségről mely *Szilágyi Dezső* váratlan elhunytában a magyar nemzetre és parlamentre, de különösen evang. reformált egyházunkra oly mély gyászt borított, hogy évek, évtizedek kelljenek ahhoz, hogy méltólag betöltve látván az ő üresen hagyott helyét — megnyugvás váltsa fel a mai bánatot.

Egyházmegyei közgyűlés egész egyetemében öszintén érzi a megrendítő csapás nagyságát, mely *Szilágyi Dezső* elhunytában reformált egyházunkra nehezedett. Megdőbönt az egész Magyar Sion, mikor egyik legerősebb legmegbízhatóbb oszlopa kidőlésének fájdalmas hirtelisége bejárta a hazát s a tróntól a szalmakunyhóig eljutott; csudálattal látta egy pillanat alatt azt a sok merész és nagy alkotást, mely az elhunytak a háta mögött feküdt; aggóató lélekkel nézett a jövőbe, hogy: „Vajh! támad-e hős? oly bátor erős, kit nem fog ijeszteni veszély, baj?!“ . . . Ki oly törhetlen jellemmel, megalkuvást nem ismerő egyenességgel, önzetlen és odaadó munkássággal fáradozzék a magyar nemzeti állam és a magyar kálvinista Sion egymással összeforrott nagy épületeinek a kiépítésében? . . . Az evang. reformált egyház újjaalakító és nagy teremtő erejében, valamint kiváló nemzeti missiojában való bizalommal, amidőn megnyugszunk a megmásíthatlan kemény végzetten, egyházunk kidőlt oszlopos tagjának *Szilágyi Dezsőnek* emlékét jegyzőkönyvünkben is megörökítjük.

5. Felbontván a tanító testületi képviselőre beküldött szavazatokat,

E. megyei közgyűlés a beérkezett huszonnégy szavazatot nem tekinti úgy mint a tanítói kar közvéleményének megnyilatkozását, annyival kevésbé, mert a beadott szavazatok is nagyon szétágazók voltak; miért is új szavazatot rendel el s a segélyosztó bizottságot bizza meg azzal, hogy az esperes által meghatározandó záros határidő alatt beküldött szavazatokat felbontsa, ha abszolút szótöbbséget egy jelölt sem nyerne új szavazat rendelendő el s az ekként beérkezett szavazatoknak felbontásával — tavaszi e. megyei közgyűlésünket megelőzőleg — *Bálint Dezső, Debreczeni Bertalan* és *Dr. Kovács Gábor* vannak megbízva,

6. Őszi egyházkerületi közgyűlésre képviselőül megválasztva lettek:

Egyházi részről: *Gecsey Péter, Tóth Lajos Bálint Dezső*; világi részről: *Meczner András, Kóczán Miklós, Dr. Kovács Gábor*.

7. Esperes fájdalommal jelenti *Kolozsváry István* tolsvai és *Abrahám Gyula* taktaharkányi lelkészeknek gyászos elhunytát.

Egyházmegyei közgyűlés igaz részvétellel értesül arról, hogy az élet délpontján állott, lelki egyensúlyában megzavart, valamint a testi szenvedések által meglátogatott az idő és életsulya alatt elfáradott két lelkész az örök nyugalom és béke honába tért. Az emlékezet viraszszon siri álmuk felett.

8. Néhai Kolozsváry István tolsvai lelkész özvegye kéri hogy férje temetése alkalmával felmerült költségeket az egyházmegye a méltányosság elveinek szemmel tartásával állapítsa meg s annak a tolsvai egyház által leendő visszatérítését rendelje el.

Egyházmegyei közgyűlés jogosnak ismeri ugyan az özvegy lelkésznek azt a kérelmét, mely a temetési költségek megtérítésére vonatkozik, de miután a kérvényben nincs feltüntetve a temetésre fordított összeg s miután — tudomása szerint — a költségek fedezését a tolsvai egyház sem tagadta meg, hanem e részben csak véleménykülömbőség van az egyház és özvegy lelkészne közt: ennek kiegyenlítésével Szöllösy József erdőbényei lelkészt bizza meg, elvárva a tolsvai egyháztól, hogy elhunyt lelkésze iránti kegyeletből nem gördít akadályokat a békés kiegyenlítés elé.

9. Csizy Gedeon s.-kesznyétni, Nagy Kálmán semjéni, Palságh Géza nagyrozvágyi, Csikos István taktaharkányi okleveles tanítók megválasztatásukról szóló okmányaikat bemutatják.

Miután Palságh Géza és Nagy Kálmán az egyházi törvény által előírt hivatalos esküt letették, mind a négyen az egyházmegyei elnökség áldás kívánása mellett hivatalaikban megerősítettek.

10. Esperes jelent, hogy a halál által megüresedett tolsvai lelkészi állomásra meghívás útján Geese Lajos tarczali segédlelkészt választották meg.

Egyházmegyei közgyűlés a törvényes formák megtartásával végbement választást tudomásul veszi, Geese Lajost hivatalában megerősíti.

11. Tóth Lajos e. megyei tanácsbíró mint a tiszaluczi iskola építése feletti felügyelettel egyházmegyeileg megbízott, jelenti: hogy a t.-luczi egyház építkezési czélokra rendkívüli egyházi adó gyanánt a hivekre kivetett 6936 koronát, ezen felül a község mint erkölcsi testület ugyan e czimen megajánlott 2000 koronát. Ez ideig építési költségekre 5568 korona lett fordítva. Az iskola okt. 15-én rendeltetésének át fog adatni.

Beterjesztett jelentést tudomásul veszi az egyházmegyei közgyűlés s ezuttal Tóth Lajosnak az ügy érdekében kifejtett tevékenységeért köszönetét nyilvánítja.

12. Tavaszi közgyűlésünk 35. sz. határozatával a berzéki egyházat arra hívta fel, hogy elhanyagolt magtári ügyét haladéktalanul rendezze s eljárásának eredményéről tegyen jelentést az egyházmegyéhez.

Miután a berzéki egyház előjárósága az e. megye rendelkezésének nem tett eleget, még egyszer és felelősség terhe alatt utasítja a presbyteriumot, hogy a hátralékos kamatokat vagy per útján hajtsa be, vagy pedig a kamatok a tőkékhez csatoltatván, a követelések szabályszerűen kiállított és jótállókkal biztosított kötvények által rendeztessenek. Az egyházlátogatás fog meggyőződést szerezni arról, hogy e rendelkezésnek miként tettek eleget.

13. Tavaszi e. m. közgyűlés 40. számú határozatával felhívta a bodrogolaszii egyház lelkészét, hogy a bodrogolaszii egyház anyagi és szellemi helyzetéről egy minden tekintetben kimerítő jelentést adjon be az e. m. közgyűléshez; s ezzel kapcsolatosan arra utasítja, hogy terjesszen be egy javaslatot arról: miként lehetne az egyházat súlyos helyzetéből kiszabadítani.

Szánthó István lelkész beadott jelentésében a bodrogolaszii egyház elszomorító helyzetének okait az egyház teljes vagyontalanságában, az egyháztagok kevésségében s azok szegénységében találja, ezekhez járult még az egyház eddigi védnökének: gróf Lónyaynak a róm. kath. vallásra való áttérése, a filoxera, árvíz, tüzvész pusztítása. Annak a reményének ad kifejezést, hogy a roskadozó egyházat 300 korona évi segélylyel meg lehetne menteni.

E. m. közgyűlés a jelentést tudomásul veszi; a könyöradományokból templom és papilak javítására fordított 428 koronának elszámolását, valamint a magtári jövedelmek hováfordítására vonatkozó jelentést jóváhagyja.

Utasítja azonban az egyházközséget, hogy sorsának javítására első sorban önmaga lörekedjék, parlagon heverő szőlőföldjének felforgatása s majdan beépi-

tése által. A földművelési m. kir. miniszter urhoz adjanak be kérvényt, melyben 5000 darab korónak s ugyanannyi furmint ojtványnak díjmentes kiutalványozását kérik, lerajzolván az egyháznak anyagi nyomasztó helyzetét. A kérvény támogatására felkérendő a tarczali vinczellérképző iskola igazgató-tanára.

11. Tavaszi közgyűlésünk 41. sz. jkvi pontjában elrendelte, hogy a vámosujfalusi gondnok az egyházlátogatóknak be nem mutatott számadását az esperesi hivatalhoz terjessze be, a ki intézkedni fog arról, hogy a számadás felülvizsgálva legyen, e meghagyással kapcsolatban azt az utasítást is vette: hogy az egyházi építkezéseknél felmerült hibák és mulasztások indokolását s azok jóvátételére irányuló javaslatát és tervzetét felelősség terhe mellett adja be e. megyei közgyűlésünkhöz.

A számadás megvizsgálásával megbízott Ölbey János a számadást illető észrevételeit a következőkben terjeszti elő: „Általában a számadás ezen alakjában sem nyújt még halvány képet sem arról, hogy mennyibe kerülhetett az 1900. évben teljesített építkezés, — mert p. o. a faanyagok beszerzéséről s annak esetleges áráról említés sincs a számadásban.

b) Lelkészi kiadások között: föld és általános jövedelmi pótló az 1900. évre hiánytalanul ki van fizetve, De hogy mennyi ez a föld? Házilag kezeltette-e vagy bérbe volt adva? Mennyi volt belőle a jövedelem? . . . Erre nem nyújt semmi felvilágosítást. Pedig ha a tanítói föld bérlet jövedelmét vesszük számadási alapul, — feltéve, hogy a lelkész használatában lévő föld két annyi mint a tanítóé — a lelkészi föld jövedelmének 500 korónának kellett volna lenni.

c) Tanítói földbér jövedelem gyanánt (1-ső tétel) 280 korona 60 filler van kimutatva, holott a nyugtá gyanánt csatolt 8 darab haszonbéri szerződés szerint 399 korona 60 fillér folyt be. E tételnél tehát a gondnok terhére 119 korona esik.

Tanítói kiadásoknál Néhai Kovács János volt lel-

késznek 140 koronát tesz kiadásba, holott a beadott nyugták szerint ezen összeg a paplak meszeltetésére felvett 6 korona hozzáadásával egyező, ezt pedig nem lehet elfogadni, mert a hat korona ugyanily czimen az egyházi kiadások 7-ik tétele alatt már el van számolva. E tételnél a gondnok terhére hat korona irandó.

Ugyanezen kiadásoknál 3-ik tétel alatt Melko István helyettes lelkésznek hét heli működéséért 122 korona lett kifizetve, miután pedig a helyettes lelkész nyugtája 148 korona felvételét isméri el, e helyen a gondnok javára 24 koronát kellett írni.

Ha tehát ezen számadásnak ily csoportosított alakban való elkészítése által az volt a nagytiszt. esperesi hivatalnak a célja, hogy ily módon megtudja azt, hogy mennyi volt az egyesített papi és tanítói jövedelem bevétele és kiadása az 1900. évben s mily összeg az, mely az elaggott lelkész gondozóját megilleti? Azt a benyújtott számadásból nem lehet megtudni; mert bevettek ugyan némi csekély személypénzt és terményt, de hogy mennyinek kellett volna befolyjni, az egyáltalán nincs jelezve.“

Egyházmegyei közgyűlés utasítja az egyházi előjáróságot a számvizsgáló által feltüntetett hiányok pótlására, valamint az építkezéseknél előfordult szabálytalanságok igazolására s azok helyesbbitésére irányuló tervezetének megkészítésére s ezeknek az esperesi hivatalhoz leendő betérjesztésére.

15. Tavaszi e. m. közgyűlésünk 45. sz. alatt foglalt határozatában elrendelte: hogy a tolesvai egyháznak takarékpénztárilag kezelt tőkéiről szóló betétkönyvek oly hátirattal látassanak el amely világosan feltüntesse, hogy: az alaptőke egyházmegyei engedély felmutatása nélkül ki nem adható. Evégből, valamint az e. megye által visszautasított gondnoki számadás felülvizsgálása céljából Bálint Dezső és Szinyey Gerzson tanácsbírákat küldi ki a tolesvai egyházba.

E. megyei közgyűlés kiküldött bizottságnak azt a

jelentését: hogy a tolesvai lelkésznek bekövetkezett halála miatt a vizsgálatot nem tarthatta meg, hanem az új lelkész megerősítése után szándékozik megbízatásában eljárni. — tudomásul veszi.

16. Tavaszi e. megyei közgyűlés 61. számú jkvében utasította a nagygyéresi egyház előjáróságát, hogy iskolájának egészségtelen és rozzant volfára való tekintetből vétel vagy csere útján szerezzen egy alkalmas belhelyet s azon az iskola építését haladéktalanul kezdje meg, annyival is inkább mert a mostani iskola helyiséget kénytelen lesz közigazgatási uton bezáratni. Ezzel egyidejűleg elrendelte azt is: hogy a lelkészlak alapos és célszerű megújításáról az iskola építés megkezdésével együttesen gondoskodjék.

Miután az egyház előjárósága nem adott jelentést arról, hogy az egyházmegye rendelkezésének miként tett eleget: elrendeli, hogy jövő tavaszi gyűlésünkre e tárgyra vonatkozó jelentését adja be.

17. Tavaszi e. m. közgyűlésünk 62. sz. határozatával azt az utasítást adta a ricsői lelkésznek, hogy a jászói prépostság tulajdonában lévő és a ricsői egyházhoz tartozó budahomoki tanyán lakó ev. reformált vallású tanköteles gyermekek hiteles összeírásával őszi közgyűlésünkre tegyen javaslatot arra nézve, hogy miként lehetne ezen tanyai gyermekek iskoláztatásáról legcélszerűbben gondoskodni?

A beérkezett jelentés szerint a jászói prépostság „Budahomok“ tanyán a főbb felekezeti tanköteles gyermekek létszámának megfelelő iskolát szándékozik a jövő évben építtetni; miután ezen terv keresztülvitelével az iskoláztatás kérdése megoldást nyer az e. megye további intézkedésnek nem látja szükségét addig is ezt az ügyet nyilvántartásba helyezi.

18. Tavaszi egyh. kerületi közgyűlés 87. sz. pontjában utasítja az egyházmegyét, hogy a tállyai lelkész jelentése szerint régebbi időben elköltött egyházi közpénztári tőkék tárgyában indítson nyomozást.

Egyházmegyei közgyűlés a vizsgálat megejtésére Geesey Pétert és Dr. Kovács Gábort küldi ki.

19. Tárgyalás alá került a vámosujfalusi egyház kérvénye, melyben iskolájának államosításához engedélyt kér.

Egyházmegyei közgyűlés tekintetbe véve a vámosujfalusi egyház szegény helyzetét. beleegyezését adja az iskola államosításához s megengedi, hogy a vámosujfalusi 208. sz. tjkvben 75. h. r. sz. alatt foglalt 1083 □-öl területű, az ev. ref. egyház tulajdonában levő belhelyen iskola építtessék, azonban csak oly kikötéssel: hogy az állam biztosítsa az egyházat, arról, miként a felépítendő iskolába mindig ev. ref. vallású egyént nevez ki tanítóul, a ki megállapítandó tiszteletdíjért a kántori teendőket is köteles lesz végezni.

20. Olvastatott Debreczeni Bertalan egyh. megyei tanácsbíró, mint a b.-szentesi egyház ingatlanai eladásával megbízott egyh. megyei kiküldött jelentése, a melyben a főtiszt. egyházkerület tavaszi közgyűlésének 91. sz. határozatára hivatkozva ujlág felterjeszteni kéri a szentesi egyház eladási ügyét a jóváhagyási záradéknak a bemutatott, de az egyh. kerületről vissza nem küldött adás-vevési szerződésre leendő rávezetése végett.

Egyházmegyei közgyűlésünk irományszerű tudomással birván ezen ügyről, igazolja a főtiszteletű egyházkerület előtt, hogy a bodrogszentesi egyház az általa birói árverésen kényszerűségből megvásárolt ingatlanait az egyházmegye kiküldöttjének közben jöttével megtartott magánárverésen adta el s ezen ügyet az egyházmegye 1900. évi tavaszi közgyűlésében tárgyalta és jóváhagyta, miután ezen ügy érdemében a főtiszteletű egyházkerület is döntött 1900. évi tavaszi közgyűlése 115. sz. határozatában: a jelentésnek eredetiben leendő mellékelésével ujlág felkéri a főtiszt. egyházkerületi közgyűlést, hogy a folyó évi tavaszi közgyűlésre felterjesztett s ott 91. sz. a. tárgyalt adás-vételi szerződést a fentebbi felvilágosítások s már

előbb hozott határozatok alapján a jóváhagyási záradékkal ellátni kegyeskedjék.

21. Olvasva lett a tavaszi egyházkerületi gyűlés jkvének 78-ik pontja, melyben felhívja az egyházmegyét, hogy káplántartási segély kieszközlése céljából a tolcsvai és királyhelmecki segédlelkészi állomásokat szervezze.

Amennyiben a tolcsvai egyházban a — a lelkész elhunytá következtében — a segédlelkész tartásának a szüksége megszűnt; egyházmegyei közgyűlés megújítja mult tavaszi közgyűlésünknek azt a határozatát, melyben felkéri a főtiszt. egyh. kerületi közgyűlést, hogy: miután a királyhelmecki egyház káplántartás czímen 400 koronát már felajánlott, s miután sem az egyház, sem a szegény körülmények közt lévő lelkész nincs abban a helyzetben, hogy ezt az összeget kiegészítve, a lelkészi teendők végzésére tényleg segédlelkészt alkalmazzon, — ezen a czímen az államsegélyből 500 koronát kieszközölni kegyeskedjék.

22. Gece István tarczali segédlelkész — okmányainak bemutatása mellett — kéri: hogy az alsózempléni egyházmegye segédlelkészei közé felvétetvén, az egyházmegyébe bekebelezessék.

Egyházmegyei közgyűlés Gece Lajos segédlelkészt kérelméhez képest az alsózempléni egyházmegyébe bekebelezi.

23. Bálint Dezső tanácsbíró tavaszi gyűlésünk 38. sz. pontjában foglalt megbízatásához képest jelenti: hogy a számadást a kenézlői egyház elkészítette s hozzá beküldötte, ebben vannak ugyan némí hibák, de a presbyterium ígéretet tett, hogy a feltüntetett hibákat kiigazítva és helyrehozva az egyházlátogatás után a számvevőszékhez fogja betérjeszteni.

A jelentést egyházmegye tudomásul veszi, az egyházlátogatás figyelmét a kijavított számadás átvizsgálására felhívja.

24. Tavaszi közgyűlés (44. sz.) utasította a vámosujfa-

lusi egyházat az elhunyt lelkész temetési költségeinek kifizetésére.

A vámosujfalusi lelkésznek azt a jelentését, hogy az egyház kötelességének eleget tett, — tudomásul veszi e. megye.

25. A leleszi templomhely nincs telekkönyvileg az egyház nevéen; ezen ügyletnek keresztülvitelével Debreczeni Bertalan lett megbizva.

E. megyei közgyűlés tudomásul veszi azt a jelentést: hogy e tárgyban a szabályszerű lépések megvannak téve s a lebonyolítás folyamatban van.

26. Tavaszi e. kerületi közgyűlés 121. számú határozatával felhívja az egyházmegyét, hogy a Szondy-Kenessey alapítvány kamataira a legérdemesebb egyházat jelölje ki.

Egyházmegyei közgyűlés tekintettel arra, hogy egyházmegyénkben a sok szegény közt ez időszerint két olyan egyház van, mely hiveinek csekély száma, ezek szegénysége s ezek miatt egyházi épületeinek rozzantsága folytán a segélyre nagyon rá van szorulva, felkéri a főtiszt. egyházkerületi közgyűlést, hogy — ha az alapítvány természetével nem ellenkezik — a Szondy-Kenessey alapítvány kamatait a taktakenézi és bodrogolaszii egyházak között arányosan oszssa meg, azon megjegyzés kíséretében, hogy Takta-Kenez a kiutalandó összeget kizárólag a tervbe vett paplak építési költségeinek a pótlására, a bodrogolaszii egyház pedig egyházi épületeinek rendbehozatalára fordíthatja.

27. Tárgyalás alá jött a bodrogsadányi iskolaszék 1901. év július hó 14-én tartott gyűlésének oly tartalmu határozata, melyben az egyházmegyét a bodrogsárai leányegyház iskolai ügyeinek rendezésére kéri fel.

Egyházmegyei gyűlés ezt a félreeső s valóban mostoha helyzetben levő leányegyházat csakis oly módon hiszi megerősíthetni: ha önálló felekezeti iskola lenne abban veteményes kertje a prot. vallás-

erkölcsi élet és buzgóság emelésének. E végből Bálint Dezső és Meczner András tanácsbírókat kéri fel, hogy látogassák meg a sárai egyházat, vizsgálják meg annak ügyeit, ha lehetne valami uton-módon és alapokon az önálló felekezeti iskola felállítása tárgyában a kezdeményező lépést megtenni. Addig is, míg ez az iskolai ügy végleges megoldást nyerend, felkéri az e. megye a bodrogzsadányi állami iskola tanítóját, hogy az 1898-ik évi tavaszi közgyűlésünk 51. számú pontjában felajánlott évi tiszteletdíj további kiszolgáltatása mellett, a sárai egyházban levő tanköteles gyermekek tanítását végezni továbbra is sziveskedjék.

28. A bacsikai lelkészi körhöz tartozó egyházak vallás-erkölcsi állapotáról s az azokban teljesített lelkészi tevékenységről szóló jelentést

egyházmegyei közgyűlés tudomásul veszi s a szentesi lelkészt figyelmezteti f. évi tavaszi jegyzőkönyvünk 55. szám alatt hozott határozatának pontos teljesítésére.

29. A taktaharkányi ev. ref. egyház bemutatja a taktaharkányi ezelőtt leánytanítói, jelenben kisebb tanítójának három példányban kiállított díjlevelét.

Miután a régibb díjlevel nem volt mellékelve, a díjlevelek megerősítést nem nyertek.

30. Olvastatott Ablonczy László volt karádi ev. ref. nyugalmazott tanító bucsu levele, melyben 31 és $1/2$ évi tanítói működése után, betegeskedése miatt, az egyházmegye kötelékéből ki lépven, az iránta tanusított jó indulatáért mond forró köszönetet az egyházmegyének.

Egyházmegyei közgyűlés a legmélyebb sajnálattal veszi tudomásul a távozó, érdemekben és tisztességekben megfáradt hűséges szolgájának bucsuzását s az annyi éven át lelkiismeretes buzgósággal teljesített ernyedten munkájáért és szorgalmáért a legőszintebbet elismerését fejezi ki.

31. Olvastatott a kisdobszai ev. ref. egyház presbyteriu-

mának kérvénye, melyben nevezett egyháztanács az 1897. évben Kádas István és társaitól vásárolt ingatlanra vonatkozólag beterjesztett adás-vevési szerződés jóváhagyását, megerősítését, illetve annak e célból a főtiszt. egyh. kerületre leendő felterjesztését kéri.

Egyházmegyei közgyűlés folyamodó kérelmének ezuttal helyt nem ad, mert a kérvényhez csatolt adás-vevési szerződésen kívül a törvények szerint előírt szükséges okmányokat nem csatolván, a jelzett jogügyletről felvett és jóváhagyás végett beterjesztett adás-vevési szerződést egyházi főhatóság elé föl nem terjesztheti.

32. A mádi egyház szegényházának ügyében Kovács Gábor jelenti, hogy a vett megbízatás értelmében megjelent Mádton a panaszolt ügyben s annak sanálása végett adatokat szerzett az ügy békés megoldása céljából, majd részletesen ismerleti szerzett tapasztalatait és azon reményének ad kifejezést, hogy daczára a kényes természetű ügynek megoldása lenne elérhető, ha az alapításra vonatkozó okmányokból, annak alapos tanulmányozása után, mindkét egyházra egyformán érzékeny dolog, kellő megvilágításban részesül, miért is javasolja: hogy a tapasztalatokban gazdag tanácsbíró urak közül, bárkit, az ügy tanulmányozása végett mellé a nt. egyh. megyei közgyűlés kiküldeni méltóztassék.

Közgyűlés a kiküldött jelentését tudomásul veszi s javaslatát magáévá teszi. Gecey Péter egyh. m. tanácsbíró urat kéri fel, hogy Kovács Gáborral együtt az ügyet tanulmányozzák s a kibontakozásra vonatkozólag jelentéseiket a tavaszi egyházmegyei közgyűlés elé terjesszék be.

33. Debreczeni Bertalan egyházmegyei tanácsbíró jelenti, hogy a láczaei egyház presbyteriuma részéről beterjesztett adás-vevési szerződés nem nyervén egyház főhatósági megerősítést, eme hiány akadályozza a peres ügy lebonyolítását, miért is indítványozza, hogy a fenforgó akadályok elhárítása végett egy

bizottság küldessék ki, készséggel ajánlván fel szolgálatát az ügy lebonyolítása érdekében.

Közgyűlés az előterjesztést tudomásul veszi s a peres ügy elintézése, a fenforgó hiányok és akadályok elhárítása céljából elnöklő esperes és jelentést tevő e.m. tanácsbíró urat küldi ki s kéri fel ugyanöket, hogy eredményes működésükről jelentéseiket a tavaszi gyűlés elé tegyék meg.

31. Olvastatott a tavaszi egyh. kerületi gyűlés 120 számú határozatának 17. 18. és 20. számú pontjai, a melyek szerint az egyetemes convent felhívja a kerületeket, hogy az adó-kivetés módozataira nézve, az egyházmegyék véleményének meghallgatásával nyilatkozzanak.

Egyházmegyei közgyűlés mielőtt e tárgyban és ez alkalommal véleményjelentést, illetőleg határozatot hozna, egy bizottságot küld ki, melynek tagjaitul Szinyei Gerzson tanácsbíró elnöklete alatt, Bálint Dezső, Debreczeni Bertalan tanácsbírókat, Hézsér Emil és Dr. Finkey Ferencz jegyzőt jelöli ki s a bizottságot felkéri, hogy az adó-kivetés módozataira nézve dolgozzanak ki egy munkálatot, a mely munkálatot az e. megye részéről az őszi kerületi közgyűlésre megválasztott képviselők által, még a kerületi gyűlést megelőzőleg saját hatásköreikben tárgyalatván, az ez uton alkotandó véleményes jelentést a megválasztott kerületi képviselők, még idejekorán az őszi kerületi gyűlésre felterjeszlenek.

35. Olvastatott az erdőhorváti ref. egyház kérvénye, melyben a „kalap alja“ dűlőbeli parlag szőlő eladására vonatkozó adás-vevési szerződés megerősítését s e célból az egyházkerületi gyűlésre leendő felterjesztését kéri.

Egyházmegyei közgyűlés folyamodó kérvényét ezuttal a hiányok pótlása végett visszaadja, utasítván nevezett egyházat, hogy az eladásra vonatkozólag a közgyűlési jkv. mellé, még az egyháztanács határozata

tát is mint a mely elsőfokulag határoz, az adás-vevési ügyletekben — terjessze be, adjon továbbá jelentést arra nézve: ki használta az adás-vétel tárgyát képező szőlőföldet, valamint adjon felvilágosítás arról is, hogy a 100 korona közvetítési díjat mi czímen fizeli az egyház, holott a közvetítő a lelkész és gondnok jelentése szerint, az eladók megbizottja; mindezek után oda utasítja fent nevezett egyházat, hogy a beterjesztett adás-vételi szerződés mindezen hiányok pótlása után is csak az esetben lesz megerősíthető, ha a vevők megbizásából és nevében Schönfeld Henrik megbizotti minőségét: hitelesített okmánnyal igazolja, eként a megbizónak közjegyzőileg hitelesített meghatalmazást is mulhatatlanul terjesszék be, különben a jogügylet jóváhagyásához hozzá nem járulhat.

36. Bálint Dezső indítványozza, hogy Zitás Bertalan részére az országos özvegy-árva gyámjár pénzeinek kezeléséért s számadásának vezetéséért évi tiszteletdíjat állapítson meg az egyházmegye.

E. m. közgyűlés a tett indítvány alapján a gyámjár kezeléséért száz korona évi díjat állapít meg és utalványoz ki az egyházmegye pénztárából.

37. Tárgyalás alá került a felsőborsodi egyházmegyének „Zsinatunk legfontosabb teendői” tárgyában készített munkálata.

Hogy e nagy fontosságú kérdés érdemleges elbírálás alá kerüljön, hogy alapos átgondolás és megvitatás után állapítsuk meg egyházmegyénknek e tárgyban tanusítandó álláspontját, megbizza az e. megye a f. évi szept. hó első felében összeülő közös lelkészi értekezletet, hogy a borsodi javaslatban foglalt indítványokat, kellőleg előkészítve tegye tanácskozás tárgyává, esetleg saját indítványaiival bővítse ki azokat; a tanácskozás eredménye gyanánt megállapítandó véleményes jelentést tegye át az egyházkerületi közgyűlésre kiküldött képviselőkhöz, akik egyházkerületi gyűlésünket megelőzőleg, felülvizsgálják az értekezlet je-

lentését, az ekként létrejött megállapodásukat egyházmegyei határozatként az e. kerületi gyűléshez tejesztik fel,

38. Szinyey Gerzson tanácsbíró indítványozta, hogy az egyházkerülettől és conventtól az e. megyékhez vélemény nyilvánítás céljából áttett ügyek a gyűlést megelőzőleg készíttessenek elő.

E. m. közgyűlés az indítványt helyeslőleg magáévá teszi s határozattá emeli: hogy jövőben a kerülettől és conventtól áttett ügyek az elnökség által összehívott vagy kinevezett bizottsági tagoknak adandók ki avégből, hogy véleményes jelentésüket az egyházmegyei közgyűléshez terjeszszék fel. E határozat végrehajtásával az esperes lett megbízva.

39. Vámosujfalusi egyház ujlag beterjeszti a vámosujfalusi lelkész új díjlevelét.

Miután a három példányban beterjesztett díjlevelek az őszi egyh. kerületi gyűlés által elrendelt kiegészítéssel el vannak látva, azokat egyházmegyénk jóváhagyja s megerősítés végett a főtiszt. egyházkerülethez terjeszti fel.

40. Lelkész jelenti a vámosujfalusi egyházból, hogy: némely lelkészi alap csak részben van meg; más pedig össze van zavarva a tanítói alappal; továbbá kérdést intéz az iránt, hogy a községi temető fütermésének használatához ki formálhat jogot.

E. m. közgyűlés a beterjesztett kérdéseknek rendezésével és tisztába hozatalával, valamint a tavaszi gyűlés jkv. 41. sz. rendelkezéseinek elintézésével Bálint Dezső és Meczner András kinevezett küldöttségi tagokat bizza meg.

41. Gesztelyi egyház beterjeszti az orgonista kántor és ujonnan szervezendő második tanítói állás díjleveleit 3—3 példányban, megerősítés végett.

E. m. közgyűlésünk a díjleveleket nem erősíti

meg, mert a kántor-tanító régi díjlevele melylyel az új díjlevél összehasonlítandó lett volna, nincs mellékelve; az új díjlevél fizetési alapjára vonatkozó tervezet zavaros és bizonytalan s utasítja az egyházközséget, hogy legközelebbi gyűlésünkre a régi eredeti díjlevelet is adja be; az e. m. látogatás előtt az ujonnan rendszeresítendő tanítói állás javadalalmazásához az egyházi pénztárból fizetendő járulék alapját s állandóságát világosítsa meg s minden körülmények között biztosítsa.

42. A gesztelyi ev. ref. egyház f. évi szept. hó 18-án tartandó templomszentelési ünnepélyre az egyházmegyét meghívja.

Az egyházmegye hivatalos képviselőjébe az elnökségen kívül a tanácsbírói kar és a jegyzők fognak az ünnepélyen megjelenni; főtiszt. és méltóságos püspök urnak az egyházmegye nevében való üdvözlésére Hézszer Emil főjegyzőt kéri fel.

43. Hézszer Emil jelenti: hngy Szilva János tállyai tanító 42 évi hivatalos működése után a jól megérdemelt nyugalomba vonul s az egyházi hivatalos szolgálattól való megválás alkalmával a tállyai egyház szeretett tanítójának bucsu ünnepélyt rendezend; melyen a nagyméltóságu vallás és közoktatásügyi minister urnak a nyugdíjazotthoz intézett levele s apostoli királyunknak legmagasabb elismerése és a tállyai egyházközség emléktárgyai lesznek az ünnepeltnek átadva.

Egyházmegyei közgyűlésünk sajnálattal veszi tudomásul Szilva János tanítónak a népnevelés csekély elismerést nyújtó, — de annál magasabb állami és kulturális czélokot szolgáló teréről való önkéntes lelépését; amidőn a tanügy terén szerzett ama kiváló érdemét: hogy iskoláját 42 éven keresztül állandóan kitünő szellemi színvonalon tartotta, jegyzőkönyvében megörökíti; kívánja az isteni gondviseléstől, hogy az Ur veteményes, kertjének fáradságot nem ismert, de immáron megfáradott munkása a nyugalom napjait a

testi és lelki erő, az egészség és megelégedés áldásai közt töltse el. Az egyház által rendezendő bucsuünnepélyen az egyházmegye jókívánságainak tolmácsolásával az egyházmegye képviselőjében: Zombory Gedő, Gecsey Péter, Kóczán Miklós tanácsbírók; Vitányi Bertalan, Dr. Kovács Gábor, és Ölbey János e. megyei jegyzők lettek megbízva.

11. Tavaszi e. kerületi közgyűlés 87. sz. határozatával a tályai ev. ref. egyház hatezer koronás, az osztrák magyar banktól felveendő törlesztéses kölcsöne tárgyában beadott kérvényét miután sem a presbyteriumnak sem az egyházi közgyűlésnek határozata becsatolva nem volt, — visszautasította.

Miután e hiányok jelen közgyűlésünk alkalmával pótolva lettek s miután a tavaszi kerületi gyűléshez beterjesztett és megindokolt kérvény az osztrák magyar bank kiutaló végzésével együtt sem az egyházmegyéhez sem az illető egyházhoz nem küldetett vissza; a beterjesztett jkvi. kivonatok a már felküldött beadványokhoz leendő mellékelés, ezzel együtt a kérelem felülbíralása céljából a főtiszt, egyházkerületi közgyűléshez ajánlólag felterjesztetnek.

15. A királyhelmecei ev. ref. egyház beterjeszti a tavaszi egyházkerületi közgyűlés által határozatilag bekért csereszerződésre vonatkozó pónyilatkozatot, melyben kijelentik, hogy a csereszerződésben említett szőlő nem a tanító, hanem az egyház tulajdonába megy át.

E. m. közgyűlés a pónyilatkozatot az ügy érdemleges elintézése céljából felterjeszti a főtiszt, egyházkerületi közgyűléshez, azon kijelentés mellett, hogy a pónyilatkozat az egyházkerületi rendelkezésnek megfelelőleg azért nem volt a főtiszt, egyházkerületi közgyűléshez beterjesztett csere ügyleti szerződésre rávezethető, mivel a tavaszi kerületi gyűlésből a beadott szerződés, sem a királyhelmecei egyházhoz, sem az esperesi hivatalhoz nem lett visszaküldve.

16. A berzéki egyház bemutatja megerősítés végett,— tervbe vett istálló, magtár és kut építésére vonatkozó költségvetését és tervrajzát.

Egyházmegyei közgyűlés úgy a költségvetés mint a tervrajz és a helyi viszonyok felülvizsgálatával Tóth Lajos egyházmegyei tanácsbirót bizza mag, a beadványok jelentéstétel és véleményadás céljából ugyan csak ő neki adandók át.

17. Miután a vámostufalusi gondnok amaz esperesi utasításnak, hogy az elhunyt lelkészt illető fizetésről s annak bevételéről pontosan és részletesen számoljon el, mindez ideig vem tett eleget.

Egyh. megyei közgyűlésünk felhívja a kimenendő egyházlátogatást, hogy a gondnoknak erre vonatkozó kiutaltatását és számadását is vizsgálja felül.

18. Ezen jegyzőkönyv 37. sz. alatt foglalt rendelkezésnek megfelelőleg Sárospatakon szept. hó 9-én tartott közös lelkészi értekezlet tüzetesen foglalkozott, megbízatásához képest az egyházi adó reformjára, az adó kivetés módozatai, az összeülendő zsinati tárgyak előkészítésére vonatkozó javaslatokkal, erre nézve a következő véleményes jelentéssel és javaslattal járult az egyházmegyei közgyűlés helyettesítésével megbízott, kerületi gyűlésre képviselőkül kiküldött, felhatalmazottak gyűléséhez:

„Beható tanácskozás után arra a megállapodásra jutott értekezletünk, hogy e rendkívüli nagy nehézségekkel összekötött kérdésnek minden előkészítés nélkül való gyors megoldása az egyházak nyugalma s belső békéjét hosszabb időre forgatná fel; nem egy helyen oly rázkódtatásokat idézne elő, melyek az egyes egyházközségek létérdekeit, fennállását veszélybe dönthetnék. E szempontoktól vezérelve, úgy egyházaink, mint lelkészeink érdekében, szükségét látja annak, hogy az egyházi adók különböző nemei készpénz fizetésre legyenek átváltoztatva, de hogy az egyházaknak idejük legyen kibékülni a több százados gyakor-

lat folytán megcsontosodott adózási rendszernek reformjával: 10—12 évi határidőnek megállapítását véleményezzük, mely időtartam alatt minden egyház köteles legyen a pénzürtékre való átváltoztatást saját autonóm körében legjobb belátása szerint keresztül vinni.

Ezen kérdéssel összefüggőleg általános elvek gyanánt még a következő részletekben állapodott meg: A kivetés történhetik állami egyenes adó után, vagy ha az egyháztag ezzel megróva nincs, a családfők után; azonban az állami adóval megterhelt egyháztagok nemcsak az állami adó után meghatározott százalékokban kivetett egyházi adót, hanem a vagyontalan családfőkre kivetett alapadó mennyiséget is tartoznak megfizetni. A kivetett adószázalék alól sem kis-, sem a nagybirtokos felmentést nem nyerhet. Az egyházi adó maximumja számbelileg nem állapítható meg, amennyiben azt az állami adó összege és a kivetési százalék határozza meg. Minden egyházközség évről-évre szükségleteinek megfelelőleg önmaga állapítja meg a kivetési százalékot.

Értekezletünk örömmel üdvözli a felsőborsodi egyházmegye sok körültekintéssel, megfigyeléssel, helyzetünknek alapos ismeretére valló javaslatát, s midőn annak tételeit általánosságban elfogadja; a zsinat által feldolgozandó tárgysorozatba ezeken felül a maga részéről még négy újabb pontot kíván csatolni, nevezetesen:

1. Az 1898-ik évben őszi közgyűlésünk jegyzőkönyvének 14. szám alatt jegyzett indítványát; mely a rendkívüli adók kivetéséről szóló zsinati törvény 248. §-ának kiegészítését és módosítását kívánja, mely indítvány ugyanazon évi őszi kerületi gyűlés által is a zsinat elé terjesztendő tárgyak közé lett sorozva.

2. Azt a munkálatot, melyet az 1897. évi őszi kerületi közgyűlés 102. szám alatt kelt megbízása

alapján egyházmegyénk a „paphallgatás korlátozása tárgyában készített, mely 1898. évi őszi közgyűlésünk jegyzőkönyvének 19. száma alatt foglal helyet.

3. Azt a már többször megsürgetett s nagy anyagi előnyökkel biztosító rendszernek életbeléptetését, melyet „öntüzbiztosítás“-nak neveznek; mely a magyarországi összes ev. ref. egyházak épületeinek tűzkár ellen való biztosítását egységes házi kezelés alá kívánja venni,

4. A polgári hatóságok segélyének igénybevételeiről szóló zsinati rendelkezéseknek oly módon való kibővítését: hogy az egyházi bíróság által hozott ítéletek abban az esetben is, ha azok pénzbírságról szólnak, — a polgári hatóság segélyének kikérésevel is végrehajthatók legyenek.“

19. Tárgyalás alá került a tavaszi egyházkerületi jegyzőkönyv 120-ik számú jkvének 20-ik pontja, mely a solti esepresség átirata alapján arra kér véleményt, hogy a kántori fizetést a nyugdíj-jogosultság szempontjából milyen természetűnek kell tekinteni?

E. m. közgyűlés a tanítói és kántori állást, a századokra nyúló gyakorlat folytán, annyira egybeforrtnak, sőt elválaszthatatlannak tekinti egyházi életünkben, hogy a két különböző ezimen történt díjazás között a határvonalat a legtöbb esetben alig lehetne igazságosan megvonni; miért is a kántor-tanítók összes javadalmazását nyugdíj-alap gyanánt felvenni s annak foganatosítására a Nagyméltóságu vallás- és közoktatásügyi Miniszter urat a konvent útján felkérni tanítóink létérdekével összefüggő kérdésnek kívánja tekinteni.

50. Tárgyalva lett a gömöri egyházmegye oly értelmű indítványa, hogy a tiszánineni egyházkerület lelkészi testületének minden egyes tagja állandó kötelezettséggel évenként 4—4 korona segélylyel járuljon a sárospataki főiskola naponként növekedő szükségleteinek fedezéséhez.

E. megyei közgyűlésünk minden egyes tagja át van hatva azon nagy kulturális missió teljesítésétől, melyet a sárospataki főiskola a magyar nemzeti irányu nevelés és evangéliumi reformált egyházunk érdekében századok folyamán át végezett. — ugy tekintí, mint a protestáns önkormányzat, elv és jellemzilárd-ság egyik legerősebb védbástyáját, miért is a legmelegben érdeklődött annak helyzete, sorsa s jövője iránt: azonban a gömöri indítvány alapján befolyandó összeget a nagy intézményhez s annak fokozódó szükségleteihez mérten esekélynek tartja és a főiskola érdekében megnyilatkozandó áldozatkészséget sem megkötni, sem egyes tagjaira ráerőszakolni nem kívánja; ezenfelül a főiskola iránt való jóakaratot szélesebb körben is terjeszteni óhajtván, határozatilag kimondja: hogy a felsőbb hatóság által minden lelkész szólíttassék fel arra, hogy anyagi tehetségéhez képest maga ajánlja fel évenkénti önkéntes adományát; nemcsak, hanem ily czélből a tehetősebb egyháztagokat is buzdítsa a főiskola segélyezésére; az egyházlátogatás biztatván meg az évi adományok beszédésével.

51. A közös lelkészi értekezlet által elfogadott értekezleti alapszabály tervezet be lett mutatva.

Egyházmegyei képviseleti gyűlés a heterjesztett alapszabályt jóváhagyásával és megerősítésével látja el.

52. A sajókesznyéteni egyház bemutatja az építkezési költségek fedezése czéljából kivetett rendkívüli egyházi adó tervezetét.

Egyházmegyei közgyűlés a bemutatott rendkívüli adókivetési tervezetet — amennyiben szabályszerű eljárás mellett és minden felszólamlás nélkül lett kiróva, — jóváhagyja s megerősíti.

53. Egyházlátogatókul kiküldettek:

A cigándi járásba: Zombori Gedő tanácsbíró és Czike Ferencz tiszaladányi lelkész.

A megyaszói járásba: Tóth Lajos tanácsbíró és Olajos Pál gesztelyi lelkész.

A tállyai járásba: Bálint Dezső tanácsbíró és Bartha József visi lelkész.

A szentesi járásba: Páricsy József tanácsbíró és Ölbey János rozvágyi lelkész.

A sárospataki járásba: Hézsér Emil főjegyző és Farkas Lajos vajdácskai lelkész.

51. Olvasva lett egyházmegyei tanügyi bizottságunknak az egyházmegye főhatósága alá tartozó népiskolák szellemi és anyagi állapotát feltűntető jelentése az 1900/901 iskolai tanév második feléről; a jelentésnek következő részei jönnek jegyzőkönyvbe:

Statisztikai rész.

Egyházmegyénk iskolafentartó hiveinek száma 46,005. — Iskolakötelesek 6—12 évig 2762 fi. 2516 leány, összesen 5278. — Iskolagyakorlók 2482 fi. 2272 leány, összesen 4754. — Ismétlő iskolakötelesek 1168 fi. 1135 leány, összesen 2303. — Ismétlő iskolagyakorlók 412 fi. 372 leány, összesen 784. —

Osztályok szerint: hat osztályu iskola 23, öt osztályu 14, négy osztályu 16, három osztályu 4. —

Szellemi állásra nézve: *Kitünő* 30, u. m. Karád. Czigánd, Ricse, Semjén, T.-Harkány, (nagy iskola). T.-Szada, Csanáros, Megyaszó, (fi) H.-Németi, Gesztely Erdőbénye mindkettő, Liszka (nagy iskola) Pthrüggy, Tokaj, Lelesz-Pólyán, Lelesz, Ond, Tállya, Karos, Karcsa, Páczin. N.-Kövesd, Szomotor, Véke. N.-Rozvágy, Sárospatak (két leány) Örös. 3 mal több mint tiz, s egygyel kevesebb, mint félévvel ezelőtt.

Dicséretes 22, u. m. Lácza, T.-Harkány (kis iskola) Kis-Dobsza. Megyaszó leány, Kesznyéten, Berzék, Kenézlő, Viss, Báj, Csobaj T.-Lavány, Tarczal (mindkettő) Ág-Csernő, Monok, Golop, Vajdácskai, Luka, K.-Helmeicz, N.-Géres, B.-Olaszi, Sárospatak, fi; 6-al kevesebb, mint tiz és egygyel kevesebb mint félévvel ezelőtt.

Kielégítő 12. u. m. Sóstófalva, S.-Hidvég, Sima, Ó-Liszka, (kis iskola) Erdőhorváti Tolesva, T.-Kenéz, Bacska, Leányvár,

Zombor, K.-Kövesd, B.-Halász. Egygyel kevesebb, mint 10 s 3-al kevesebb, mint félévvel ezelőtt.

Gyenge 1, Agárd.

Jelentés nem tétetett Szerencsről, hol népes iskolánkat elnyelte az állami iskola, vagy talán a hivek közönye, M.-Hogykáról hol nincs tanító. Tisza-Luczról, hol az iskola építés alatt van. L.-Bényéről, hol a járvány miatt szünetel a tanítás. Kis-Tárkányról, hol a paplaképités miatt a lelkész az iskolába lett szállásolva s Vámosujfaluról, hol az újonnan választott lelkész alig taníthatott egy pár hétig. Kakról, hol a vizsga korábban lett megtartva.

Rendes tanító van 57, segéd s ideiglenes 5. Több iskolánkban rendes s segédlelkészek tanítanak.

Okleveles tanító van 57, nem okleveles 8.

Tanítóilak jókarban van a legtöbb helyen, hanem rossz T.-Harkányon, Sóstófalván, Szomotoron, Vissen, Leleszpólyánban, Ágcsernőn, Golopon, Lukán.

Nem törvényszerűek a tantermek Sóstófalván, Megyaszón mindkettő, H.-Kakon, Berzéken, Vissen, Csobaj, T.-Ladány, Ágcsernőn, Leányváron, Szomotoron.

Felszerelés kellő 19, hiányos 38 és semmi 9 iskolában.

Faiskola rendezett 18, rendezetlen 8 egyházban.

Más vallásu iskolások:

róm. kath. 138 fi, 100 leány, együtt 238.

gör. kath. 69 „ 43 „ „ 112,

ág. hitv. 16 „ 9 „ „ 25,

zsidó 104 „ 87 „ „ 191,

összesen 327 fi, 239 leány, együtt 566.

Más ev. ref. iskolába jár 1 fi, 3 nő együtt 4

Középiskolában 48 „ — „ „ 48

Állami, községi isk. 138 „ 35 „ „ 153

167 fi, 38 nő együtt 205

Egyházak s egyesekre vonatkozó észrevételek.

Tanügyi bizottság előterjeszti az iskolák állapotáról szóló jelentését:

1. a) Visen iskola, tanítói lak padozatlan. Mivel az egyház az újabb időben különféle építkezésekre nagyon sokat költött, újabban képtelen arra, hogy ezen fogyatkozásokat saját erejéből helyrehozza.

E. megye a segélyosztó bizottságra bizza a visi egyház segélyezését.

b) Kastély Miklós erdőbényei kitünő tanítót segélyre, Gagyi Károly ólszakai, Miskolczi Ödön karosi kitünő tanítókat jegyzőkönyvi elismerésre ajánlja a tanügyi bizottság.

E. m. közgyűlés Kastély Miklóst a segélyosztó bizottság figyelmébe ajánlja. Gagyi Károly és Miskolczi Ödönnek a népnevelés terén szerzett kiváló érdemeik méltánylásául jegyzőkönyvi elismerését fejezi ki.

c) Takta-Kenézen még mindig a lelkész tanít, nem sok eredménnyel.

E. m. közgyűlés Zitás Bertalan pthrügyi lelkészt bizza meg, hogy a taktakenézi tanítói állás szervezésére tegye meg a kezdeményező és szükségelt lépéseket.

d) Lelesz-Pólyánban Lábos Endre a Morvai Ferencz Kis Kátéját tanítja. Ezen elismerésre méltó jó könyvnek más czélja van, minthogy iskolai tankönyvül használtassék, de meg nem is szabad iskolánkban az illetékes hatóságok által megállapított tankönyveken kívül más könyveket tanítani.

Egyh. m. közgyűlés utasítja Lábos Endre tanítót, hogy iskolájában az egyházkerület által megállapított és előirt tankönyveket használja.

e) Leányváron Csutoros Benő idegen tankönyveket használ, ezek között a Szent-István-Társulat kiadványait is.

E. m. közgyűlés szigoruan figyelmezteti Csutoros Benőt, hogy ezen törvényellenes gyakorlattal hagyjon fel. Egyszersmind utasítja a felügyelő lelkészt, Csonotos Gábort, hogy a leányvári egyház elhanyagolt anyagi és szellemi állapotát, ugyszintén a tankönyvek használata körül fennforgó eme törvényteleniséget méltassa hivatalos állásából folyó nagyobb figyelmére s végzett intézkedéséről legközelebbi gyűlésünkhöz tegyen jelentést.

f) Szomotoron az iskolaépítés körülményeinek áttekintésére s javaslattételre küldöttség kinevezését ajánlja a tanügyi bizottság.

A tett indítványnak megfelelőleg Bálint Dezső és Páricsy József tanáshírókat küldi ki az e. megye a szomotori iskola építési ügy alapos átvizsgálására.

g) Dezső Lajos fordításában megjelent: Comenius Amos János „Nagy oktatástana“ czimű művéből még ezer példány van készletben. A szerző ezt a nagy munkát két korona vételár mellett felajánlotta elárusításra oly módon: hogy az egyik korona a nyomdászé legyen a nyomtatási költségek fedezésére, a másik korona pedig jótékonycélra fordítandó.

Egyh. m. közgyűlés a tanügyi bizottságnak ezt a jelentését az egyházkerületi gyűléshez azzal az indítvánnyal terjeszti fel, hogy a nagynevű paedagogus művének megszerzése a tanügy iránt érdeklődőknek, ugyszintén a tervbe vett lelkészi könyvtáraknak felsőbb hatóságilag ajánltassék s egyuttal a vármegyei tanfelügyelő e műnek ajánlása tárgyában megkeresendő.

2. A solti egyházmegye kántortanítói pártolás végett megküldik azon mozgalmukról szóló irataikat, hogy a kántortanítói fizetés is vétetnék fel nyugdijalapul.

E. m. gyűlés e tárgyban jelen jegyvökönyvünk 49. száma alatt már határozatot hozott.

3. A czigándi tanítói kör Miklós Béla egyházmegyei tanácsbíró urat világi elnökévé választotta.

Örömmel vétetik tudomásul.

4. A harangod-megyaszói tanítói kör jelenti, hogy a kör nagyérdemü egyházi elnöke: Kónya András állásáról lemondott.

Kónya Andrásnak a tanügy ezen terén 15 éven keresztül kifejtett ügybuzgó munkálkodásáért e. megyei közgyűlés köszönet szavaz.

5. Ugyanazon kör egyházi elnökévé Olajos Pál gesztelyi lelkész lett megválasztva.

Tudomásul szolgál.

55. Az egyetemes Conventhez az egyházi közalaphól nye-

rendő segélyért a következő egyházak adták be kérvényeiket s azok a következőleg lettek elbírálva:

1. *Bacska* lelkészlak és iskolaépítésre kér 600 koronát.

Miután a múlt évben segélyt kapott, ismételten nem ajánlható.

2. *Csobaj* paplak építése folytán előállott adóssága törlesztésére kér 2000 koronát.

Tekintettel arra, hogy a közalaphól segélyt még soha nem nyert s tetemes adóssága van 400 koronára ajánlja az e. megye.

3. *Gesztely* templom építésből előállott adósságainak fedezésére kér 1000 koronát.

Szegényebb egyházakra való tekintetből ezuttal nem volt ajánlható.

4. *Karcsa* lelkészlak építéséből származott adóssága törlesztésére kér 1318 koronát.

Tekintettel nagyobb mérvű építkezéseire, ebből származott adósságaira, 500 koronára ajánlva lett.

5. *Kis-Rozvágy* lelkészlak építéséből keletkezett adóssága törlesztésére kér 400 koronát.

Szegényebb egyházakra való tekintetből nem ajánlható.

6. *Királyhelmeicz* adósságainak törlesztésére kér 1000 koronát.

Ajánlva lett 200 koronára.

7. *Leányvár* 1300 korona segélyt kér.

Miután nem nevezi meg azt, hogy mely czélra kéri a segélyt, nem ajánlható.

8. *Lelesz* temploma építése folytán keletkezett adósság törlesztésére kér 1200 koronát.

Tekintettel arra, hogy a szegénysorsu ev. ref. hívek a nagy javadalmu leleszi prépostság székhelyén nagy nyomás alatt állanak, 600 koronára a legmegleghben lett ajánlva.

9. *Monok* adósságtörlesztésre s közszükségeinek fedezésére kér 696 koronát.

Ez a csekély népességű egyház több ezer lélek-

ből álló r. kath. vallású hívők közé van beékelve s több oldalú csábító ígéreteknek kitéve; 600 koronára melegen ajánltatik.

10. *Mező-Zombor* új iskolája kideszkáztatása és iskolai székek csináltatására kér 200 koronát.

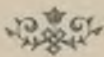
Alig pár száz lélekből, nagyrészből cselédekből és zsellérekéből álló szegény sorsú egyház 200 koronára melegen ajánlva lett.

11. *Nagy-Rozvágy* építkezéséből származott adósságának törlesztésére kér 1000 koronát.

Tekintettel arra, hogy ennek az egyháznak iskolája és tanítói lakja leégett, az egyh. megye 600 korona segélyre melegen ajánlja.

56. A jegyzőkönyv a kerületi képviselőkül kiküldött megbizottak gyűlésében

felolvasás után hitelesítve lett.

Jegyzőkönyv.

Felvétetett az alsózempléni ev. ref. egyházmegye segélyosztó bizottságának 1900. év nov. 29-én Sárospatakon tartott ülésében.

1. Elnöklő esperes jelenti, hogy a f. évi segélyezésekre 2148 korona 66 fillér áll az egyházmegye rendelkezésére.

Segélyosztó bizottság ezt az összeget a következőleg osztotta szét:

I.

Egyházmegyei közigazgatási pénztár javára 300 k. 66 f.

II.

Jutalomkönyvekre . . . 40 k.

III. *Egyházaknak.*

1. Ágcsernői egyháznak . 80 k.
2. Vámosujfalusi egyháznak 80 „
3. Szomotori egyháznak . 80 „
4. Kárcsai egyháznak . . 80 „
5. Mezőzombori egyháznak 80 „
6. Hernádkaki egyháznak 48 „

IV. *Lelkész-özvegyeknek.*

1. Anti Jánosné 60 k.
2. Bagdy Istvánné . . . 60 „
3. Boresik Gáborné . , 60 „
4. Gönczy Józsefné . . 60 „
5. Horkay Györgyné . . 60 „
6. Lábos Menyhértne . . 60 „
7. Molnár Pálné . . . 60 „
8. Tatár Mihályné . . . 60 „
9. Terhes Barnáné . . . 60 „
10. Török Józsefné . . 60 „
11. Vitányi Miklósné . . 60 „

12. Horkay Jánosné . . .	60 k.
13. Ölbey Jánosné . . .	60 „
14. Czike Istvánné . . .	60 „

V. *Tanító-özvegyek.*

1. Kiss Gáborné . . .	40 k.
2. Pálóczy Józsefné . . .	40 „
3. Szekeres Mihályné . . .	40 „

IV. *Tanítók.*

1. Gérecz Károly . . .	50 k.
2. Bajkay Imre . . .	50 „
3. Bodnár Kálmán . . .	50 „
4. Palságh Géza . . .	50 „
5. Nagy Sándor . . .	50 „
6. Pálur Mihály . . .	50 „
7. Hegedüs János . . .	50 „
8. Filep Endre . . .	50 „

Összesen:

I. Egyházmegyei pénztár . . .	300 k.	66 f.
II. Jutalomkönyvekre . . .	40 „	— „
III. Egyházak részére . . .	448 „	— „
IV. Lelkész-özvegyeknek . . .	840 „	— „
V. Tanító-özvegyeknek . . .	120 „	— „
VI. Tanítók részére . . .	400 „	— „
	<hr/>	
	2148 k.	66 f.

2. A jegyzőkönyv felolvasás után hitelesítve lett.

Jegyzette: Bálint Dezső.

Tárgymutató.

1. 2. Gyűlés megnyitása.
3. Egyházak képviselőinek igazolása.
4. Szilágyi Dezső emlékezete.
5. Tanító testületi képviselőre szavazat van elrendelve.
6. Egyházkerületi képviselők.
7. Kolozsvári István és Ábrahám Gyula halála.
8. Kolozsvár Istvánné kérvénye a temetési költségekért.
9. Tanítók megerősítése.
10. Gece Lajos tolesvára választatott lelkészül.
11. Tóth Lajos jelentése a t.-luczi iskola építéséről.
12. Berzék magtár ügyének rendezésére lett utasítva.
13. Szánthó István jelentése a bodrogolaszii egyházzól.
14. Vámosujfalusi számadásról jelentés.
15. Tolesvai egyházba küldöttség megy.
16. Nagygéres adjon jelentést építkezéseiről.
17. „Budaházi“ iskoláztatás nyilvántartásban marad.
18. Tállyára küldöttség megy.
19. Vámosujfalu engedélyt nyer iskolája államosítására.
20. Szentesi adásvétel ismét a kerülethez lett felterjesztve.
21. Királyhelmecekre s. lelkészi tartási segélyt kérnek.
22. Gece István segédlelkészt bekebelezik.
23. Jelentés a kenézli számadásról.
24. Vámosujfalusi egyház kifizette a lelkész temetési költségeit.
25. Leleszi templomhely átíratás alatt van.
26. Szondy-Kenessey alapítványra t.-kenéz, b.-olaszii egyház van ajánlva.
27. B.-zsadányi állami tanító van felkérve a b. sárai gyermekek tanítására.
28. Jelentés a bacskai missioi körből. Miskolczy Endre adjon jelentést.
29. Taktaharkány tanítói új díjlevél nem nyert meg erősítést.
30. Ablonczy László karádi tanító érdemeinek elismerése.
31. A kisdobszai egyház adásvételi szerződése nem lett megerősítve.
32. Mádi szegényház ügyében küldöttség megy.
33. Lácza adásvételi ügyében küldöttség megy.
34. Egyházmegyei nyilatkozat az adózási ügyben.
35. Erdőhorváti adásvevési szerződése hiányok pótlása végett vissza van adva.
36. Gyámintézeti pénztáros tiszteletdíja száz korona.
37. Felsőborsodi indítványt a papi értekezlet fogja tárgyalni.

38. Szinyey Gerzson indítványt tesz a gyűlés tárgyainak előkészítésére.
39. Vámosujfalusi lelkész díjlevele a kerülethez lett felterjesztve.
40. Vámosujfaluba Bálint Dezső, Meczner András megy ki.
41. Gesztelyi díjlevél vissza lett utasítva. Egyházlátogatás intézi el ennek az ügyét.
42. Gesztelyi templomszentelési ünnepélyre küldöttség megy.
43. Szilva János tállyai tanító érdemeinek elismerése.
44. Tállyai egyház beadja jkvi kivonatokat. A kerülethez lett felküldve.
45. A királyhelmecezi csereszerződési pótnyilatkozat fel ment a kerülethez.
46. Berzéki építkezési költségvetést Tóth Lajos bírálja felül.
47. A vámosujfalusi gondnok az elhunyt lelkész fizetéséről számoljon el.
48. A lelkészi értekezlet jelentése az adózási reform és „Zsinati teendők” tárgyában.
49. A solti egyházmegye indítványa el lett fogadva.
50. A gömöri egyházmegye indítványának átalakítása.
51. A közös lelkészi értekezlet alapszabálya jóváhagyást nyer.
52. Sajókesznyéteni rendkívüli adókimutatást megerősítették.
53. Egyházlátogatás kiküldése.
54. Tanügyi bizottság jelentése.
55. Közalapi segélykérvények elbírálása.
56. Jegyzőkönyv hitelesítése.

Jegyzették:

Hézszer Emil főjegyző: 1—7., 9, 10., 11., 13., 14., 15., 16., 17., 28., 29., 36., 37., 39—56.

Zitás Bertalan jegyző: 21—26.

Ölbey János jegyző: 8., 12., 18., 19., 20., 27., 38..

Dr. Kovács Gábor jegyző: 30—35.

Betűrendes mutató.

Ablonczy László 30.
Bálint Dezső 4, 6, 23, 40, 50, 53, 54.
Bacsikai missió 28.
Bartha József 53.
Bodrogolaszii egyház 13, 26.
Bodrogzsadányi egyház 27.
Bodrogsárai egyház 27.
Berzéki egyház 46, 12.
Czike Ferencz 53.
Csizy Gedeon 11.
Csikos István 11.
Csontos Gábor 54.
Debreczeni Bertalan 4, 25, 33.
Esperes 38, 33.
Erdőhorvátii egyház 35.
Farkas Lajos 53.
Gesztelyi egyház 41, 42.
Gagy Károly 54.
Gecsey Péter 6, 18, 32, 43.
Gecse István 22.
Gecse Lajos 10.
Hézszer Emil 53, 42.
Kolozsváry Istvánné 8.
Kovács Gábor dr. 4, 6, 18, 32, 43.
Kónya András 54.
Kastély Miklós 54.
Kenézlői egyház 23.
Királyhelmecezi egyház 21, 45.
Kóczán Miklós 6, 43.
Kisdobszai egyház 31.
Láczaei egyház 33.

Lábos Endre 54.
Leleszi egyház 25.
Lelkészeket általában 48—51, 54.
Meczner András 6, 14, 40.
Mádi egyház 32.
Miskolczi Endre 28.
Miklós Béla 54.
Miskolczi Ödön 54.
Nagygéresi egyház 16.
Nagy Kálmán 11.
Oljajos Pál 54.
Ölbey János 53.
Páricsy József 54, 53.
Palságh Géza 9.
Ricsei egyház 17.
Szentesi egyház 20.
Szőlőssy József 8.
Szilva János 43.
Sajókesznyéten 52.
Taktaharkány 11, 29.
Taktakenéz 26, 54.
Tállyai egyház 18, 43, 44.
Tanítókat általában 5, 54.
Tolcsvai egyház 10, 15.
Tóth Lajos 11, 50, 36.
Vámosujfalusi egyház 14, 19, 24,
39, 40, 47.
Vis 54.
Zombori Gedő 53.
Zitás Bertalan 36, 54.

